

Päätösesitys vuoden 2026 pakolaiskiintiön kohdentamiseksi

Päätösesitys

Sisäministeriö esittää, että vuoden 2026 pakolaiskiintiö kohdennetaan seuraavasti:

Afganistanilaiset pakolaiset Iranissa	150
Kongolaiset pakolaiset Ruandassa	120
Syyrialaiset pakolaiset Turkissa	100
Venezuelalaiset pakolaiset Perussa	50
Libyasta Ruunaan Emergency Transit Mechanism (ETM) evakuointimekanismin puitteissa evakuoidut pakolaiset	30
Hätätapauksia ilman kansalaisuus- tai aluerajausta	50
YHTEENSÄ	500

Sisäministeriö esittää, että valtioneuvosto päättäisi vuoden 2026 pakolaiskiintiön kohdentamisesta yleisistunnossaan 5.2.2026.

Vuoden 2026 pakolaiskiintiön kohdentamisen valmistelu

Päätökset pakolaiskiintiöstä ja sen kohdentamisesta perustuvat kansalliseen harkintaan, jossa huomioidaan UNHCR:n maailmanlaajuisia uudelleensijoittamistarpeita koskeva arvio. Ulkomaalaislain 90 §:n mukaan Suomeen voidaan ottaa pakolaiskiintiössä UNHCR:n pakolaisiksi katsomia henkilöitä tai muista kansainvälisen suojelun tarpeessa olevia ulkomaalaisia uudelleen sijoitusta varten.

Sisäministeriö aloitti vuoden 2026 kohdentamispäätöksen valmistelut toukokuussa 2025, jolloin sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon (STOH) ministerityöryhmä linjasi, että vuoden 2026 pakolaiskiintiö valmisteltaisiin samansisältöiseksi kuin vuoden 2025 kiintiö. Sisäministeriö oli valmistellut vuoden 2025 kohdentamispäätöksen pohjalta esityksen ministerityöryhmään kuultuaan ulkoministeriötä ja työ- ja elinkeinoministeriötä. Sisäministeriön valmisteleva esitys perustui UNHCR:n EU:lle esittämään alustavaan uudelleensijoittamisen tarvearvioon.

Sisäministeriö Inrikesministeriet

Pakolaiskiintiön kohdentamispäätöksen valmisteluprosessin aikana Suomi käy UNHCR:n kanssa kahdenväliset neuvottelut, joissa molemmat osapuolet kertovat tulevaa vuotta koskevista toiveistaan ja painopisteistään ja joissa on mahdollista vaihtaa kokemuksia myös kuluvan vuoden valinnoista. Kahdenväliset neuvottelut Suomen ja UNHCR:n välillä käytiin ennen kuin UNHCR julkaisi vuoden 2026 maailmanlaajuisia uudelleensijoittamistarpeita koskevan arvionsa (UNHCR Projected Global Resettlement Needs Assessment 2026) kesäkuussa 2025. UNHCR:n arvioreportin mukaan kaikki Suomen vuoden 2026 pakolaiskiintiön ministerityöryhmän linjaamat ja tässä ehdotettavat pakolaisryhmät ovat suojelun ja uudelleensijoittamisen tarpeessa.

UNHCR antoi heinäkuussa 2025 esityksensä Suomelle vuoden 2026 pakolaiskiintiön kohdentamiseksi. Sen pohjalta sisäministeriö on valmistellut valtioneuvostolle esityksen pakolaiskiintiön alueellisesta kohdentamisesta yhteistyössä ulkoministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Esitystä laadittaessa on kuultu myös Maahanmuuttovirastoa ja Suojelupoliisia. Kohdentamisesityksen viimeistelyvaiheessa on UNHCR:ltä vielä varmistettu, että esitys sopii yhteen UNHCR:n tarvearvion kanssa ja että valinnat ehdotetuilta alueilta ovat UNHCR:n näkemyksen mukaan käytännössä toteutettavissa.

Kohdentamispäätöksen perustelut

Uudelleensijoittaminen on perinteinen ja vakiintunut keino antaa kansainvälistä suojelua haavoittuvassa asemassa oleville pakolaisille. Suomi jatkaa johdonmukaisesti kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien pakolaisten vastaanottamista.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan Suomen pakolaiskiintiö on 500 henkilöä vuodessa. Ohjelmassa todetaan, että hallitus arvioi kohdentamista myös maassaan vainottuihin kulttuurisiin ja etnisiin ryhmiin sekä leireillä erityisen huonossa asemassa oleviin. Hallitusohjelman mukaan hallituksen turvapaikkapolitiikka perustuu hädänalaisimpien auttamiseen ja turvapaikkapolitiikassa kiinnitetään erityisesti huomiota lasten, naisten ja vammaisten henkilöiden oikeuksiin.

Ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon mukaan Suomi jatkaa pitkäaikaisten prioriteettiensä mukaisesti muun muassa naisten, tyttöjen, vammaisten henkilöiden, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen sekä muiden erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden oikeuksien edistämistä ja puolustamista. Nämä prioriteetit huomioidaan myös kiintiövalinnoissa.

Yllä olevan taulukon kohdentamiskategorioiden välillä voidaan tarvittaessa käyttää 10 prosentin suuruista joustovaraa kuitenkin niin, että kiintiön koko on yhteensä 500 henkilöä.

Sisäministeriö Inrikesministeriet

Joustovaran tarkoituksena on mahdollistaa kiintiön tehokas käyttö tilanteessa, jossa kiintiön kokoaminen ei jostain syystä onnistu täysin yllä tarkoitettun mukaisesti. Näin voi käydä, jos UNHCR:llä ei esimerkiksi ole esittää joltakin alueelta riittävästi ulkomaalaislain pakolaiskiintiötä koskevien säännösten mukaisia henkilöitä, tai jos jostakin maasta valittavaksi esitettävien perhekokonaisuuksien yhteenlaskettu henkilömäärä ei aivan vastaa kohdennuspäätöksen ryhmäkohtaista henkilömäärää.

Kansainvälisen suojelun ja uudelleensijoittamisen tarve

Afganistanin turvallisuus- ja humanitaarinen tilanne on heikentynyt merkittävästi sen jälkeen, kun kansainvälisten joukkojen vetäytyminen maasta alkoi toukokuussa 2021 ja Taliban nousi valtaan elokuussa 2021. Naapurimaat isännöivät suurta määrää afganistanilaisia pakolaisia, erityisesti Iranissa ja Pakistanissa heitä oleskeli vuoden 2024 lopussa yli 5 miljoonaa. UNHCR arvioi, että Iranin pakolaisväestöstä lähes 349 000 on uudelleensijoittamisen tarpeessa ja valtaosa heistä on afganistanilaisia. UNHCR:n mukaan pakolaisista erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat naiset ja tytöt, lapset ja nuoret, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvat sekä väkivallan ja kidutuksen uhrit ovat uudelleensijoittamisen tarpeessa. Etenkin naiset ja tytöt ovat haavoittuvassa asemassa johtuen taloudellisten mahdollisuuksien puutteesta. Lapsityövoiman käyttö ja koulunkäynnin keskeytyminen on taloudellisesti heikkenevässä tilanteessa yleistä. Monet naiset ja tytöt ovat kokeneet sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa ennen lähtöä tai pakomatkan aikana. Suomen vuoden 2026 pakolaiskiintiöstä yhteensä 150 paikkaa esitetään kohdennettavaksi afganistanilaisiin pakolaisiin Iranista. Valinnat kohdistetaan pääsääntöisesti haavoittuvassa asemassa oleviin naisiin ja tyttöihin, joihin kohdistuu heidän sukupuolensa perusteella uhkaa, leskien ja yksinhuoltajaäitien perheisiin, ihmisoikeuspuolustajiin, naisaktivisteihin ja toimittajiin sekä muihin erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin. Turvallisuustilanteesta johtuen kategoriasta valittavien taustaan tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Kongon demokraattisen tasavallan vuosikymmeniä jatkunut konflikti muodostaa yhden maailman pitkäaikaisimmista humanitaarisista kriiseistä. UNHCR:n mukaan Ruandassa olevista pakolaisista vähän yli 24 000 on uudelleensijoittamisen tarpeessa. Suomen vuoden 2026 pakolaiskiintiöstä yhteensä 120 esitetään kohdennettavaksi Ruandasta valittaviin kongolaispakolaisiin. Suomi painottaa kongolaispakolaisten valinnassa pakolaisleireillä erityisen haavoittuvassa asemassa olevien naisten ja lasten valintaa.

Syyrialaisien pakolaisten kansainvälisen suojelun ja uudelleensijoittamisen tarve on edelleen merkittävä, vaikka al-Assadin hallinnon kaatuminen joulukuussa 2024 on mahdollistanut tuhansien syyrialaisien pakolaisten paluun. Hallinnon kaatuminen merkitsi

Sisäministeriö Inrikesministeriet

huomattavaa muutosta maan ja alueen poliittisessa ja humanitaarisessa tilanteessa. Tästä muutoksesta huolimatta Syyrian taloudellinen tilanne on erittäin heikko ja turvallisuustilanne on muuttuva. Monet syyrialaispakolaiset eivät voi palata Syyriaan lähitulevaisuudessa ja suojelun tarve jatkuu. UNHCR arvioi, että maailmanlaajuisesti yli 442 000 syyrialaista pakolaista on uudelleensijoittamisen tarpeessa. Turkissa oleskelevista pakolaisista vähän yli 258 000 henkilön arvioidaan olevan uudelleensijoittamisen tarpeessa vuonna 2026. Suurin osa heistä on syyrialaisia. Uudelleensijoittamista tarvitsevana riskiryhminä UNHCR mainitsee uskonnollisiin ja etnisiin vähemmistöryhmiin kuuluvat sekä tiukkoja islamilaisia sääntöjä vastustavat henkilöt, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvat henkilöt sekä tiettyihin profiileihin kuuluvat naiset ja lapset. Suomen vuoden 2026 pakolaiskiintiöstä yhteensä 100 paikkaa esitetään kohdennettavaksi Turkista valittaviin syyrialaispakolaisiin. Suomi painottaa valinnoissa erityisesti lapsiperheitä ja muita erityisen haavoittuvassa asemassa olevia.

Vuonna 2023 yli 7,7 miljoonaa **venezuelalaista** pakeni kotimaastaan maan epävakaan tilanteen ja väkivallan vuoksi, suurin osa heistä naapurimaihin Kolumbiaan, Peruun ja Brasiliaan. UNHCR:n mukaan vuonna 2026 Perussa arvioidaan olevan yli 31 000 venezuelalaista pakolaista uudelleensijoittamisen tarpeessa. Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat naiset, jotka joutuvat alttiiksi ihmiskaupalle ja sukupuoleen perustuvalla väkivallalla. Poliittisesta ja sosioekonomisesta kontekstista johtuen koulutukseen ja terveydenhuoltoon pääsy sekä työllistymismahdollisuudet ovat rajallisia. Uudelleensijoittaminen tarjoaa kestävimmän ratkaisun haavoittuvimmassa asemassa oleville henkilöille, mukaan lukien väkivallan uhreille sekä erityisen suojelun tarpeessa oleville henkilöille. Suomen vuoden 2026 pakolaiskiintiössä yhteensä 50 paikkaa esitetään kohdennettavaksi venezuelalaisiin pakolaisiin Perussa.

UNHCR:n **Emergency Transit Mechanism (ETM) -evakuointimekanismin** kautta Libyasta evakuoidaan erityisen haavoittuvassa asemassa olevia pakolaisia Ruandaan, josta he jatkavat edelleen uudelleensijoittajamaihin. Monet evakuoitavista pakolaisista ovat kokeneet vakavia ihmisoikeusloukkauksia kuten kidutusta, seksuaalista väkivaltaa ja orjuutta. Vuoden 2026 pakolaiskiintiöstä esitetään yhteensä 30 paikkaa kohdennettavaksi Libyasta Ruandaan ETM-mekanismin kautta evakuoituihin sudanilaisiin, eritrealaisiin ja etiopialaisiin pakolaisiin. Kun kyseessä on kaikkiaan vain 30 henkilöä, on perusteltua keskittyä vastaanottamaan vain muutama kansalaisuusryhmään kuuluvia henkilöitä.

Hätätapaukset ovat pitkään olleet keskeinen osa Suomen kiintiöpakolaispolitiikkaa ja konkreettinen osoitus Suomen sitoutumisesta kansainvälisen suojelun tarjoamiseen niille, jotka tarvitsevat sitä kiireellisesti. UNHCR:lle hätätapauskiintiö on keino reagoida nopeasti silloin, kun suojelun tarve on akuutti pakolaisen turvallisuuden ollessa uhattuna erilaisista

Sisäministeriö Inrikesministeriet

humanitaarisista, lääketieteellisistä tai muista syistä. Kiintiöön esitetään varattavan 50 paikkaa hätätapauksille. UNHCR:ää pyydetään esittämään Suomeen hätätapauksina erityisesti naisia ja lapsia. Maahanmuuttovirasto kuitenkin ratkaisee yksittäiset hätätapausesitykset ulkomaalaislain mukaisesti esitetyn henkilön sukupuoleen katsomatta. Lääketieteellisin syin esitettäviä hätätapauksia valittaessa selvitetään tapauskohtaisesti, onko Suomella mahdollisuutta antaa tarvittavaa terveydenhuoltoa. Suomella on osana hätätapauskiiintiötä valmius vastaanottaa ilman huoltajaa olevia alaikäisiä pakolaisia alaikäisille tarkoitetun vastaanoton kapasiteetin puitteissa. UNHCR:ää pyydetään laatimaan hätätapausesitykset erityisen huolellisesti sekä terveydenhuollon tarvetta että hakijan taustaa koskevien tietojen osalta.

Jatkuvuuden varmistaminen ja kotoutuminen

Kiintiöpakolaisten kotoutumisen suunnitelmallisuuden ja tuloksellisuuden tukemisessa olennaisia tekijöitä ovat vastaanoton jatkuvuuden varmistaminen sekä kotoutumisesta saatujen kokemusten huomioiminen. Näitä voidaan edistää ottamalla kohdentamispäätöksessä huomioon kuntien kokemukset kuntiin aiemmin vastaanotettujen kiintiöpakolaisten ja muiden oleskeluluvan saaneiden henkilöiden kotoutumisen edistämisestä sekä näiden henkilöiden kansalaisuudet, kieliryhmät ja olemassa olevat diasporat, jotka tukevat pakolaisten kotoutumista yhteiskuntaan.

Kuntiin sijoittamisen ja vastaanoton sekä erityisesti alkuvaiheen kotoutumisen näkökulmasta on tärkeää, että saapuvat ryhmät ovat riittävän suuria sekä kieli- ja kansalaisuuskoostumukseltaan riittävän yhtenäisiä. Näin varmistetaan, että vastaanotettaville pakolaisille on saatavilla tulkkausta omalle kielelle. Kunnat suosivat pääsääntöisesti samojen pakolaisryhmien vastaanottoa vuodesta toiseen, koska pitkäjänteinen samojen ryhmien vastaanottaminen tukee vastaanottoprosessin sekä osaamisen ylläpitämistä ja kehittämistä kunnissa ja hyvinvointialueilla.

Syyrialaisien, kongolaisten ja afganistanilaisten pakolaisten osalta nämä kriteerit toteutuvat, sillä Suomi on vastaanottanut syyrialaisia vuodesta 2014 ja kongolaisia vuodesta 2007 lähtien. Myös afganistanilaisia on otettu Suomeen kiintiöpakolaisina usean vuoden ajan aina vuoteen 2015 saakka ja jälleen vuodesta 2022 lähtien. Libyasta ETM-evakuointimekanismin kautta uudelleensijoitettavien osalta vain muutaman etukäteen määritellyn kansalaisuuden vastaanottaminen on perustellumpaa kuin valintojen hajauttaminen moneen eri kansalaisuuteen.

Suomi ei ole ennen vuotta 2024 vastaanottanut venezuelalaisia pakolaisia. Venezuelalaiset ovat uusi kotoutuja-asiakasryhmä kunnille ja hyvinvointialueille. Jatkuvuuden turvaamiseksi uusia ryhmiä pyritään yleensä ottamaan vastaan ainakin muutaman vuoden ajan.

Sisäministeriö Inrikesministeriet

EU:n turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto (AMIF)

EU:n turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta (AMIF) maksetaan jäsenmaille tukea sen mukaan, montako henkilöä jäsenmaa vastaanottaa uudelleensijoittamisen tai humanitaarisen maahanpääsyn kautta. Euroopan unionin muuttoliike- ja turvapaikkasopimukseen (nk. paktiin) sisältyvällä asetuksella EU/2024/1350 uudelleensijoittamista ja humanitaarista maahanpääsyä koskevan unionin kehyksen käyttöönotosta ja asetuksen (EU) 2021/1147 muuttamisesta (jäljempänä uudelleensijoittamisasetus) on perustettu EU:n uudelleensijoittamista ja humanitaarista maahanpääsyä koskeva unionin kehys. Uudelleensijoittamisasetuksen myötä tuki painottuu jatkossa niihin jäsenmaihiin, jotka vastaanottavat henkilöitä osana unionin kaksivuotista suunnitelmaa. Sisäministeriö päätti 10.7.2025, että Suomi ei osallistu uudelleensijoittamista ja humanitaarista maahanpääsyä koskevaan unionin suunnitelmaan vuosille 2026–27. Asia on käsitelty valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa 10.7.2025.

AMIF-rahastosta on jatkossa mahdollista saada tukea kansallisten uudelleensijoittamista tai humanitaarista maahanpääsyä koskevien järjestelmien osalta:

- 6 000 tai 8 000 euroa per maahan päässyt henkilö. Korkeamman 8 000 euron tuen saa, jos henkilö kuuluu asetuksessa määriteltyihin haavoittuviin ryhmiin. Näitä ovat vaarassa olevat naiset ja lapset sekä ilman huoltajaa olevat alaikäiset, jotka pääsevät maahan kansallisen uudelleensijoittamisjärjestelmän kautta. Muista uudelleensijoitettavista henkilöistä myönnetään 6 000 euron tuki.

Suomi on ilmoittanut komissiolle ottavansa vastaan kansallisen kiintiöpakolaisjärjestelmänsä kautta hallitusohjelman mukaiset 500 kiintiöpakolaista vuosina 2026–2027. EU:n tuki haetaan maksettavaksi Suomelle takautuvasti.

Kohdentamispäätöksen toimeenpanosta

Pakolaiskiintiön tosiasiallinen ja tehokas täyttäminen edellyttää, että UNHCR tekee Suomelle riittävästi esityksiä valittaviksi henkilöiksi. Riittävänä määränä voidaan pitää esitystä, jossa on vähintään 20 prosenttia enemmän henkilöitä kuin kohdentamispäätöksessä on paikkoja kutakin eri kohdentamiskategoriaa kohden. Tällä mahdollistetaan ulkomaalaislain 92 §:n edellytysten ja tämän linjauksen mukaiset valinnat.

Vastaanottavien kuntien verkosto Suomessa on laaja ja moninainen valmiuksiensa sekä vahvuksiensa suhteen. Suurin osa Suomen melko vakaan vastaanottoverkoston kunnista on kokeneita, mutta kooltaan melko pieniä tai keskisuuria, jolloin niihin ei voida osoittaa esimerkiksi vaikeita sairaanhoidollisia tapauksia. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä ovat vuodesta 2023 lähtien vastanneet hyvinvointialueet, joilla on tärkeä

Sisäministeriö Inrikesministeriet

rooli kiintiöpakolaisten vastaanotossa ja alkuvaiheen kotouttamisessa. Erilaisia haavoittuviin ryhmiin kuuluvia henkilöitä, mukaan lukien ilman huoltajaa olevat alaikäiset, voidaan vastaanottaa, kun valmistautumiseen annetaan mahdollisimman hyvät ennakkotiedot ja mahdollisuudet.

Pakolaisten kotoutumisen edistämiseksi ja vastaanoton sujuvuuden turvaamiseksi on tärkeää ottaa huomioon perhekokoon ja asumiseen liittyvät tarpeet, sosiaalipalveluun ja terveydenhoitoon liittyvät erityiset tarpeet sekä kansalaisuuteen, kieleen ja vähemmistöön kuulumiseen liittyvät tarpeet, jotka kaikki vaikuttavat kuntiin sijoittamiseen ja kotoutumisen edistämiseen. Vammaisten henkilöiden vastaanotto saattaa edellyttää esteetöntä asuntoa ja muiden tukipalveluiden saatavuutta sekä kunnassa että hyvinvointialueella, mihin näiden on varauduttava yhteistyössä. Esimerkiksi esteettömien asuntojen järjestäminen on usein haasteellista ja voi hidastaa kuntasijoitusprosessia.

Valintamenettelyt

Suomelle esitetyt henkilöt haastatellaan valintamatkoilla lukuun ottamatta hätätapauksia, joiden osalta valinnat tehdään UNHCR:n toimittamien asiakirjojen perusteella.

Poikkeuksellisesti yksittäisiä valintoja voitaisiin tehdä myös etäyhteyksin toteutettavin haastatteluin tilanteissa, joihin ei liity erityisiä kansalliseen turvallisuuteen liittyviä riskejä.

Kiintiövalintahaastatteluissa selvitetään ulkomaalaislain 92 §:n mukaisesti pakolaisen kansainvälisen suojelun tarvetta, uudelleensijoittamisen tarvetta sekä vastaanoton ja kotoutumisen edellytyksiä. Valintoihin osallistuvat henkilöt saavat Suomelle esitettäviä henkilöitä koskevia tietoja etukäteen, jolloin esimerkiksi sosiaali- ja terveystietopalveluiden palvelutarpeiden osalta on mahdollista tarvittaessa selvittää etukäteen hoitoon liittyviä asioita. Haastattelut mahdollistavat sen, että kunnat ja hyvinvointialueet saavat haastatteluista henkilöistä valintapäätöksen ja vastaanoton järjestämisen tueksi tarpeellisia lisätietoja. Kiintiövalinnassa huomioidaan myös yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen sekä kansalliseen turvallisuuteen liittyvät kysymykset. Valittavien taustaan on kiinnitettävä erityistä huomiota kategorioissa, joihin liittyy kohonneita turvallisuusriskejä.

Mikäli tämän päätöksen toimeenpanon aikana ilmeni, että valintamatkan tekeminen jonkin kohdennusryhmän osalta ei olisi mahdollista, valmistellaan kyseisen kohdennusryhmän kiintiöosuuden alueellisesta kohdentamisesta uusi valtioneuvoston yleisistunnon päätös. Mahdollisen uuden päätöksen valmistelee sisäministeriö ulkomaalaislain 91 §:n mukaisesti yhteistyössä ulkoministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.